

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120212689
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8120212689.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX V., proti žalovanému O. rA., so sídlom W. XX, XXX XX W., H.: XX XXX XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č.k. 20C/95/2020-54 zo dňa 02. januára 2023, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

- Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že: „Zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 07.12.2020, č.k. 20C/95/2020 - 27 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.03.2021, č.k. 5Co/5/2021 - 45 , v celom rozsahu.“
- Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 336 ods. 1, 4, § 335 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
- Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby súd zakázal žalovanému nakladať s bytom špecifikovaným v návrhu, a to najmä scudziť, zaťažiť či prenajať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Uznesením, č.k. 20C/95/2020-95 zo dňa 07.12.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie a zároveň bolo žalobcovi uložené, aby do 30 dní od doručenia uznesenia podal žalobca proti žalovanému žalobu o neplatnosť kúpnej zmluvy, prípadne žalobu o určenie vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam. Uvedené uznesenie súdu prvej inštancie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Co/5/2021-45 zo dňa 11.03.2021. Dňa 28.11.2022 bol doručený návrh na zrušenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že žalobca si nesplnil svoju povinnosť podľa uznesenia. Podanie bolo v zmysle pravidla 14 rozvrhu práve preradené do senátu 20C k spisovej značke 20C/95/2020.
- V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z pripojeného spisu 11C/1/2021 zistil, že žalobca podal dňa 07.01.2021 žalobu o určenie vlastníckeho práva. Uznesením, č.k. 11C/1/2021-11 súd odmietol žalobu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.04.2021. Keďže uznesením zo dňa 30.03.2021, č.k. 11C/1/2021-11 súd nerozhodol o zrušení neodkladného opatrenia, postupoval v zmysle citovaných ustanovení a zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Prešov, č.k. 20C/95/2020-27 zo dňa 07.12.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Co/5/2021-45 zo dňa 11.03.2021.
- Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu nepreskúmateľnosti. Uviedol, že mu nie je zrejmé, kto podal návrh na zrušenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že si nemal splniť povinnosť podľa uznesenia, keďže žalobu vo veci samej podal a je pre neho zarážajúcou informáciou,

že jeho žaloba mala byť údajne uznesením zo dňa 30.03.2021 odmietnutá a toto uznesenie malo nadobudnúť právoplatnosť. Poukázal na to, že mu nebolo doručené žiadne rozhodnutie ohľadom tohto údajného odmietnutia žaloby alebo nejaká výzva na odstránenie nedostatkov s upozornením, že ak ich neodstráni, tak súd jeho žalobu zamietne a konanie zastaví. Uviedol, že so žalovaným prebiehali mimosúdne rokovania, avšak nebola uzavretá žiadna konkrétna dohoda, preto bol v domnení, že v danej veci bude nariadené pojednávanie. Na základe uvedeného žiadal o preskúmanie prípadného porušenia jeho práva na prístup k súdu a spravodlivý proces a v prípade zistenia nedostatkov navrhol zrušenie neodkladného opatrenia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu.

6. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

9. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnúť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

10. K nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v § 220 ods. 2 C.s.p.. Preto z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Povinnosťou súdu je vždy taktiež dostatočným a rozumným spôsobom vyrovnať sa s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na jeho rozhodnutie. Neznamená to však, že súd musí rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom tej ktorej strany, postačuje, že sa s jej argumentmi vo svojom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovná, čo v súdenom spore naplnené nebolo.

11. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to: (i) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo (ii) ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu môže byť na strane navrhovateľa odôvodnené uplatnenie subjektívneho práva na procesnú ochranu prostredníctvom

neodkladného opatrenia aj pred začatím konania vo veci samej. V prípade, ak sa navrhovateľ úspešne domôže ochrany svojho subjektívneho práva prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia môže súd v takomto neodkladnom opatrení samostatným výrokom uložiť navrhovateľovi aj povinnosť podať žalobu vo veci samej. V prípade, ak však nariadené neodkladné opatrenie má povahu vo veci samej, nemusí byť takto nariadené neodkladné opatrenie nasledované žalobou vo veci samej. Z uvedeného tak vyplýva, že je úlohou súdu vyhodnotiť, či má požadované neodkladné opatrenie povahu procesného zabezpečovacieho prostriedku vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý má byť riadne uplatnený žalobou. Pri pozitívnom závere rozhodne spolu s nariadením neodkladného opatrenia tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

12. Po vydaní uznesenia, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie a zároveň bola navrhovateľovi uložená povinnosť podať žalobu vo veci samej je ďalšie trvanie právnych účinkov neodkladného opatrenia limitované uplynutím lehoty na podanie žaloby. Osobitným uznesením súd neodkladné opatrenie zruší pokiaľ došlo (i) k márnemu uplynutiu lehoty na podanie žaloby, (ii) oneskorenému podaniu žaloby alebo ak (iii) obsah žaloby nezodpovedá uloženej povinnosti súdom. Pokiaľ však navrhovateľ podá žalobu vo veci samej včas, nemožno takto nariadené neodkladné opatrenie už zrušiť v režime § 336 ods. 3 C.s.p. Začatím konania vo veci samej zaniká z procesného hľadiska rozdiel medzi neodkladným opatrením nariadeným pred a počas konania, pokiaľ ide o jeho zánik a zrušenie. Prípadný procesný neúspech žalobcu vo veci samej je nestotožiteľný s trvaním neodkladného opatrenia, pričom sa primerane aplikuje § 335 C.s.p. o zrušení neodkladného opatrenia pri odmietnutí alebo zamietnutí žaloby a pri zastavení konania.

13. Zásadne platí, že neodkladné opatrenie je nezlúčiteľné s procesným neúspechom žalobcu vo veci samej, preto v zmysle § 335 C.s.p., ak bola samotná žaloba následne odmietnutá alebo zamietnutá, resp. ak došlo k zastaveniu konania vo veci samej, súd neodkladné opatrenie zruší. Za takýchto okolností o zrušení neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie aj bez návrhu ex offo, a to osobitným výrokom, ktorý je súčasťou rozsudku o zamietnutí žaloby alebo uznesenia o odmietnutí alebo zastavení konania vo veci samej. Výrok súdneho rozhodnutia je vždy obligatórny a má charakter tzv. závislého výroku.

14. V predmetnom prípade súd prvej inštancie zistil, že v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia č.k. 20C/95/2020-27 zo dňa 07.12.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Co/5/2021-45 zo dňa 11.03.2021 žalobca podal včas žalobu vo veci samej. Konanie o žalobe o určenie vlastníckeho práva bolo vedené pod sp. zn. 11C/1/2021, avšak uznesením zo dňa 30.03.2021 došlo k odmietnutiu žaloby vo veci samej, pričom uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.04.2021. V zmysle vyššie uvedeného mal tak správne súd prvej inštancie vo veci samej, t.j. v uznesení č.k. 11C/1/2021-11 zo dňa 30.03.2021 samostatným výrokom rozhodnúť aj o zrušení nariadeného neodkladného opatrenia. Vzhľadom na to, že o zrušení neodkladného opatrenia nebolo rozhodnuté v rámci konania vo veci samej, pričom uznesenie vo veci samej medzičasom nadobudlo právoplatnosť (t.j. nemožno vydať dopĺňacie uznesenie) bolo potrebné o zrušení neodkladného opatrenia rozhodnúť samostatným uznesením.

15. Ako bolo už konštatované aj súdom prvej inštancie, skutočnosť, že žaloba vo veci samej bola odmietnutá, a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, je dôvodom na zrušenie neodkladného opatrenia v zmysle súdom prvej inštancie citovaných ustanovení § 336 ods. 1 a 4 v spojení s § 335 ods. 1 C.s.p.. Neodkladné opatrenie tak nemôže trvať dlhšie, ako konanie vo veci samej, keďže nariadené neodkladné opatrenie nemá povahu rozhodnutia vo veci samej.

16. K námietkam žalobcu o tom, že mu nebolo doručené uznesenie o odmietnutí žaloby a ani žiadna výzva na odstránenie nedostatkov odvolací súd uvádza, že tieto námietky vyhodnotil ako nedôvodné. Z obsahu pripojeného spisu 11C/1/2021, konkrétne z doručenky nachádzajúcej sa za č.l. 7 vyplýva, že žalobcovi bolo zasielané uznesenie č.k.11C/1/2021-6 zo dňa 28.01.2021 (ktorým bol žalobca vyzvaný na doplnenie podania (žaloby) v lehote 10 dní od doručenia uvedeného uznesenia), ako aj príkaz na úhradu súdneho poplatku za podanie žaloby, pričom z doručenky je zrejmé, že uvedené bolo žalobcovi doručené dňa 09.02.2021. Následne žalobca dňa 15.02.2021 zložil na účet SIR.y, a.s. súdny poplatok vo výške 99,50 Eur, čo vyplýva zo Záznamu o zložení nachádzajúceho sa na č.l. 10. Uvedené tak svedčí o tom, že žalobca musel obdržať aj uznesenie č.k.11C/1/2021-6 zo dňa 28.01.2021, ktorým bol vyzvaný na odstránenie väd podania, keďže tieto mu boli zasielané prostredníctvom pošty spoločne v jednej

obálke. Rovnako aj v prípade uznesenia č.k. 11C/1/2021-11 zo dňa 30.03.2021 vyplýva z doručky nachádzajúcej sa za č.l.12, že aj toto bolo žalobcovi doručené dňa 10.04.2021. Obdobne aj ďalšie uznesenie č.k. 11C/1/2021-14 zo dňa 02.07.2021, ktorým bol žalobcovi vrátený súdny poplatok mu bolo doručené dňa 20.07.2021 (doručenka za č. l.14). Odvolací súd potom nemá pochybnosti o tom, že uznesenie o odmietnutí žaloby a výzva na odstránenie nedostatkov boli žalobcovi doručené, keďže žalobca nepreukázal opak (§ 111 ods. 1 C.s.p.).

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).